

'Ik focus zoveel mogelijk op praktische tips'

Maak kennis met de maker van podcast Docent NT2

REDACTIE, PETER SCHOENAERTS

23 maart 2023

Al meer dan 25 jaar is Peter Schoenaerts actief in de wereld van het Nederlands. Hij gaf NT2-les aan het Instituut voor Levende Talen van de KU Leuven, was leraar bij de Nederlandse Taal- en Cultuurschool 't Klokhuis in New York en New Jersey, en was verscheidene malen gastdocent Nederlands als vreemde taal (NVT) aan de Universitas Indonesia in Jakarta. Peter was ook projectleider NVT bij de Taalunie en werkte mee aan een groot aantal publicaties voor mensen die Nederlands leren. Vanuit die achtergrond en ervaring begon hij enkele maanden geleden met een podcast: Docent NT2. 'Daarmee wil ik lesgevers overal ter wereld inspireren en motiveren.' Reden voor de redactie om Peter te interviewen.

Hoe kwam je op het idee voor de podcast?

Eigenlijk volgde ik heel toevallig een webinar over zelf een podcast maken. Het leek me echt leuk: lekker creatief aan de slag gaan met een microfoon en tegelijkertijd een passie delen met anderen. Ik wist meteen dat het over Nederlands leren moest gaan.

Van 1997 tot 2009 heb ik onafgebroken lesgegeven, aan kinderen, tieners en volwassenen. Daarna bleef ik met taal bezig. Ik was journalist en deed eindredactie bij het weekblad *Humo*, en ik was projectleider Nederlands als vreemde taal bij de Taalunie. In die laatste functie organiseerde ik geregeld bijscholingen voor taaldocenten, in binnen- en buitenland. Ik heb altijd graag lesgegeven en ben nog steeds bezig met NT2: publicaties maken, workshops geven. Die podcast leek daar plots logisch uit voort te vloeien.

Wat ik – en veel andere docenten waarschijnlijk – zo mooi vind aan dit vak: dankzij het taalonderwijs kun je echt een

verschil maken in iemands leven. Inburgeraars help je bijvoorbeeld om een nieuw leven op te bouwen. Het is ontroerend om te zien hoe vluchtelingen dankzij jouw hulp gaan functioneren in een nieuwe samenleving, hoe mensen uit een andere cultuur plots tot nieuwe inzichten of ideeën komen dankzij die nieuwe taal. Je krijgt er ook ontzettend veel dankbaarheid voor terug.

Dankzij het taalonderwijs kun je echt een verschil maken in iemands leven

Voor wie is de podcast precies bedoeld?

Voor iedereen die lesgeeft aan anderstaligen, van elke leeftijd en van alle niveaus, zowel in Nederland en Vlaanderen als daarbuiten. Zowat de helft van mijn luisteraars woont in Nederland, bijna 40% in België en de rest elders in de wereld.

Ik focus zoveel mogelijk op praktische tips en probeer vakjargon te vermijden. Ook wie geen lerarenopleiding volgde, moet iets van de podcast kunnen opsteken. Denk aan taalvrijwilligers of taalmaatjes, begeleiders van praatgroepen en dergelijke.

Via Facebook en LinkedIn krijg ik veel reacties op de podcast, niet alleen van mensen die zelf lesgeven aan anderstaligen, maar ook van lerarenopleiders. Zij gebruiken de podcast als input voor hun leraren in opleiding. Die luisteren ernaar en praten erover in de klas. Dat vind ik wel een compliment.

En er zijn zelfs anderstalige leerders die naar de podcast luisteren. Ik kreeg recent berichtjes uit Marokko en Brazilië van mensen die via zelfstudie al een bepaald niveau bereikt hebben. Door naar de podcast te luisteren kunnen ze hun Nederlands oefenen en vinden ze hun weg naar online oefenmateriaal.

Het is fijn dat er een soort community ontstaat rond de podcast. Mensen reageren en doen suggesties voor onderwerpen. En ik benadruk ook dat ze mogen reageren als ze het niet eens zijn met iets wat ik vertel. Ik heb de waarheid niet in pacht. Ik probeer enkel te inspireren en te motiveren, hoewel ik dat wel doe op basis van wetenschappelijke kennis en mijn eigen ervaring.

Het is fijn dat er een soort community ontstaat rond de podcast

Hoe bepaal je de thema's die in je podcast aan bod komen?

In het eerste seizoen van tien afleveringen behandelde ik vooral vragen die me wel vaker gesteld worden, zoals:

- [Wat is het verschil tussen Nederlands als tweede taal \(NT2\) en Nederlands als vreemde taal \(NVT\)?](#)
- [Moet je als docent altijd Nederlands spreken?](#)
- [Hoe werkt het Europees Referentiekader?](#)

Ik ontdekte dat ook mensen met veel leservaring zich zulke vragen stellen. Ze stuurden reacties en feedback. Dat is fijn, want dan kun je daar rekening mee houden in de volgende afleveringen. Wie de podcast nu pas ontdekt raad ik trouwens aan om bij de eerste aflevering te beginnen. Op zich is elke aflevering apart te beluisteren, maar in dat eerste seizoen heb ik toch een paar basisbegrippen uitgelegd waar ik later weer naar verwijst.

Voor mezelf was het interessant om te ontdekken dat bepaalde dingen die ik als vanzelfsprekend beschouw voor andere mensen helemaal nieuw zijn. Ik kreeg erg enthousiaste reacties op de aflevering over [de ultieme uitspraaktip](#). En ook op die over [dramatische expressie in de taalklas](#), een stokpaardje van me. Naast mijn passie voor lesgeven heb ik namelijk ook altijd een passie gehad voor theater. En omdat ik nooit kon kiezen tussen de twee heb ik beide vaak gecombineerd. Zo ben ik jaren geleden begonnen met toneelstukken te maken voor (en later met) anderstaligen. Daaruit is trouwens een heel leuk initiatief gegroeid, dat zowel in België als in Nederland bestaat: gratis meezingsessies met anderstaligen die Nederlands leren. In België heten ze de [De gelukkig zijn sessies](#). Die organiseer ik met [Theater van A tot Z](#) en de Brusselse concertzaal Ancienne Belgique. In Nederland worden ze georganiseerd door Paradiso in Amsterdam en heten ze [Zing Nederlands met me](#).

Na een eerste seizoen van tien afleveringen had ik al voldoende vragen en thema's verzameld voor een tweede seizoen van tien afleveringen. Luisteraars wilden meer weten over alfabetisering, woordenschatuitbreiding, grammatica, lesgeven aan kinderen ... Het leek me een goed idee om voor dat tweede seizoen experts te interviewen. Ik had ondertussen zowat al mijn basiskennis gedeeld, en ik wilde ook thema's gaan behandelen waar ik zelf niet zo in thuis ben. En ik moet zeggen: het is heerlijk om met al die boeiende mensen te praten, zelf iets nieuws op te steken, en te proberen die kennis overzichtelijk, behapbaar en zo praktisch mogelijk te delen met de luisteraars.

[Het is heerlijk om met al die boeiende mensen te praten en het behapbaar en zo praktisch mogelijk te delen met de luisteraars](#)

Wie zijn de experts die je in het tweede seizoen interviewt?

Na 25 jaar werken in deze sector heb ik natuurlijk een groot netwerk opgebouwd. In de eerste plaats ben ik dus gaan kijken of daar goede vertellers bij zaten. Zo kwam ik al gauw uit bij mensen als Helga Van Loo, Bianca Versteeg en Kim Koelewijn, docenten met wie ik

jarenlang heb samengewerkt. Helga en ik gaven allebei les aan het Instituut voor Levende Talen van de KU Leuven en hebben samen aan publicaties gewerkt. Kim en ik gaven les aan anderstalige kinderen en tieners bij de Nederlandse Taal- en Cultuurschool in de Verenigde Staten en Bianca was mijn collega-expert NVT bij de Taalunie.

Uiteraard ben ik ook naar nieuwe mensen op zoek gegaan, naar experts op bepaalde vlakken. En dat is gelukt. Ik sprak bijvoorbeeld met Jeanne Kurvers, gepensioneerd universitair hoofddocent van Tilburg University. Zij was een van de eersten in ons taalgebied die onderzoek deed naar tweedetaalverwerving en alfabetisering, en daar heeft ze heel interessante dingen over te vertellen. Ook klinkende namen als de hoogleraren Jan Hulstijn en Folkert Kuiken van de Universiteit van Amsterdam zegden meteen toe voor een gesprek, en dat is wel fijn. Ze zijn misschien met emeritaat, maar ze blijken nog erg gepassioneerd door NT2.

Geef je eigenlijk zelf nog les?

Helaas niet, tenzij af en toe privéles. Ik ben ermee gestopt toen ik in 2009 halftijds bij de Taalunie ging werken en halftijds voor *Humo* als journalist en eindredacteur. De voorbije jaren heb ik wel veel workshops en bijscholingen gegeven aan docenten. Ik geniet ervan om ze aan het denken te zetten, te inspireren, te motiveren en te helpen. Of het nu gaat om een workshop dramatische expressie, een bijscholing over woordenschatverwerving of een dagje teambuilding. Voor mij is dat eigenlijk ook een vorm van lesgeven. In zekere zin bereik ik daarmee meer anderstaligen dan toen ik zelf les gaf: de inspiratie en ideeën die de docenten in een workshop opdoen passen ze in hun klassen toe, en zo bereik ik hun leerlingen dus ook. In die zin ligt de podcast misschien wel in het verlengde van wat ik al zo lang doe.

En hoelang denk je nog met de podcast door te gaan?

Goh, ik heb het gevoel dat er nog véél te vertellen valt. Binnenkort zit ik aan twintig afleveringen, netjes gemaakt en uitgezonden tijdens één schooljaar. Misschien is dat wel een goede frequentie: een reeks van tien afleveringen in het najaar en een reeks van tien afleveringen in het voorjaar. Wie weet houd ik dat nog jaren vol (*lacht*).

Heb je misschien nog een didactische tip voor docenten NT2?

Mijn belangrijkste tip: kom uit je comfortzone, toon je kwetsbaarheid. Om anderstaligen te motiveren moet je meer doen dan enkel leerstof verwerken. Je moet de mensen emoties laten beleven, in het Nederlands. Laat ze zingen, lees of schrijf gedichten, doe aan dramatische expressie of speel toneel.

Soms hoor ik docenten dingen zeggen als: ik ben te verlegen, ik kan niet acteren, ik wil me niet belachelijk maken. Dat begrijp ik enigszins, maar aan de andere kant: hoeveel kwetsbaarder zijn al die cursisten wel niet? De kans is groot dat zij in heel moeilijke omstandigheden leven. Er zijn nieuwkomers die hun land of familie missen, die gruwelijke dingen hebben meegemaakt. Beeld het je maar eens in dat je plots zelf in een onbekend land woont, de taal niet spreekt, helemaal ontredderd bent en dat er daar ook nog eens mensen zijn die je neerbuigend behandelen. Dan kan het voor jou als docent niet zo moeilijk zijn om die cursisten even een plezierig moment te laten beleven door bijvoorbeeld samen een lied te zingen. Zit er een valse noot tussen? *So what?* Het is de verbinding die je maakt die telt. Als ik een workshop dramatische expressie geef, benadruk ik ook altijd dat je helemaal niet goed hoeft te kunnen acteren. Daar gaat het niet om. Het gaat om het plezier dat je de cursisten bezorgt. Ga er gewoon voor. Toon oprechte interesse. Dat zal je cursisten motiveren, hoop geven en vooruit helpen. In ons beroep kan een beetje empathie heel veel verschil maken.

Meer informatie over de podcast Docent NT2 vind je op www.docentnt2.eu. Er is ook een [Facebookpagina](#) waar je reacties kunt achterlaten.

Boom © 2009-2025 Uitgeverij Boom Amsterdam

De artikelen uit de (online)tijdschriften van Uitgeverij Boom zijn auteursrechtelijk beschermd. U kunt er natuurlijk uit citeren (voorzien van een bronvermelding) maar voor reproductie in welke vorm dan ook moet toestemming aan de uitgever worden gevraagd.

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden veelevoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikelen 16h t/m 16m Auteurswet 1912 jo. Besluit van 27 november 2002, Stb 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht te Hoofddorp (postbus 3060, 2130 KB, www.reprorecht.nl) of contact op te nemen met de uitgever voor het treffen van een rechtstreekse regeling in de zin van art. 16l, vijfde lid, Auteurswet 1912. Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten, postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

No part of this book may be reproduced in any way whatsoever without the written permission of the publisher.